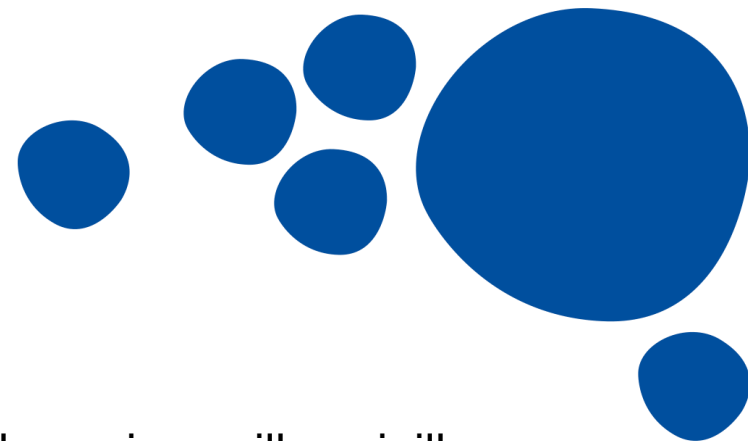

Tervetuloa webinaariin!

**Lähihoitaja ja vähemmistöön
kuuluva iäkäs
- Tietoa ja työkaluja arkeen**

Turvallisen tilan periaatteet SuPerissa

1. **Kunnioita** muiden itsemääräämisoikeutta, arvoja, mielipiteitä, kokemuksia ja eriäviä näkökantoja.
2. **Älä pilkkaa**, halvenna, nolaa tai syrji ketään puheillasi, käytökselläsi tai teoillasi.
3. **Älä tee oletuksia** ja vältä ennakkoluuloja.
4. **Anna kaikille tilaa** ja mahdollisuus osallistua keskusteluun.
5. **Puutu aina häirintään**, tarjoa tukea häirinnän kohteeksi joutuneelle ja hae tarvittaessa apua.
6. **Kuuntele ja opi**, ole avoin uusille asioille, näkökulmille ja palautteelle.
7. **Jos teet virheen, pyydä anteeksi ja muista inhimillisyyttä.**
8. **Älä ota tilaisuuksissamme kuvia tai videoita tai nauhoita ääntä** ilman kouluttajan lupaa.
9. **Osallistumalla SuPerin tilaisuuksiin sitoudut noudattamaan turvallisen tilan periaatteitamme.**

Hei, me hoidetaan!

Webinaarisarja lähihoitajille näyttöön perustuvasta hoidosta

Hei, me
hoidetaan!

- Lähi- ja perushoitajille kohdennetut maksuttomat webinaari-iltapäivät yhdessä Duodecimin, Hoitotyön tutkimussäätiö Hotuksen ja SuPerin kanssa.
- Koulutusten avulla haluamme vahvistaa lähi- ja perushoitajan osaamista ja asiantuntijuutta näyttöön perustuvasta toiminnasta ja kannustaa jokaista vahvistamaan näytön käyttöä työssään.
- Tavoitteena on tehdä Duodecimin tietokannat ja Käypä hoito -suositukset sekä Hotuksen kansalliset hoitosuositukset entistä tutummaksi ja edistää niiden hyödyntämistä arjessa.
- Näyttöön perustuva hoito varmistaa potilaalle yhdenvertaisen ja laadukkaan hoidon riippumatta siitä missä sitä toteutetaan ja kenen toimesta. Se luo ammattilaisen toiminnalle vankan perustan. Hoitotyössä tulee vastaan uusia asioita koko uran ajan. Käytännöt ja työtehtävät muuttuvat, tieto päivittyy, eikä kaikkea voi eikä tarvitsekaan muistaa ulkoa.

Hei, me hoidetaan!

Webinaarisarja lähihoitajille näyttöön perustuvasta hoidosta

Hei, me hoidetaan!

- Lähi- ja perushoitajille kohdennetut maksuttomat webinaari-iltapäivät yhdessä Duodecimin, Hoitotyön tutkimussäätiö Hotuksen ja SuPerin kanssa.
- Webinaareissa keskustelemassa ovat lähihoitaja, asiantuntija sekä potilas/läheinen tai kokemustoimija. Koulutuksiin ovat tervetulleita lähi- ja perushoitajat sekä alalle opiskelevat.
- Viestimme:
#heimehoidetaan! #lähihoitaja #Terveysportti #näyttökäyttöön @Hotus @SuPer @Terveysportti
sekä jokaisen päivän teemaan liittyen, mm. #vanhustenhoitojahoiva #lähihoitaja #lähihoitajaopiskelija
- Tapahtumasivu, josta löydät linkit webinaareihin sekä tallenteisiin:
<https://www.superliitto.fi/artikkelit/hei-me-hoidetaan-webinaarisarja/>

2025 webinaarit katsottavissa

Hei, me
hoidetaan!

12. joulukuuta: Opiskelijat – Tulevaisuuden tekijät

Opiskelijat koulussa ja työssä oppimassa ja lääkehoito osaaminen

26. marraskuuta: Elämää avanteen kanssa

7. lokakuuta: Hoitotyöntekijän jaksaminen ja hyvinvointi | Luentomateriaali

Työhyvinvointi ja jaksaminen ja Lähihoitaja, aivotyön tekijä

22. toukokuuta: Näyttöön perustuva hoito lasten ja nuorten kanssa

Lapset ja nuoret: Kaltoinkohtelun tunnistaminen ja Turvallinen lääkehoito varhaiskasvatuksessa

3. huhtikuuta: Sekavan potilaan hoito ja vaikeasti paranevat haavat

Sekava potilas palvelujärjestelmässä

Vaikeasti paranevat haavat – mitä huomioida, miten toimia?

27. maaliskuuta: Elämän loppuvaiheen hoitotyö näyttöön perustuen

Kuolemaa lähestyvän henkilön hoito ja läheisten kohtaaminen

Lasten ja nuorten saattohoito

Hei, me hoidetaan! 19.3.2026 klo 13:00-15:15

Lähihoitaja ja vähemmistöön kuuluva iäkäs - Tietoa ja työkaluja arkeen

Hei, me
hoidetaan!

Näe ihminen kielen ja kulttuurin takaa!

13:00-13:05 Tervetuloa

13:05-13:15 Moninaisuus tapahtuu jo – Oletko valmis kohtaamaan sen?

Sonja Iltanen, Moni-ikä –hanke, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry

13:15-13:25 Iäkkäiden maahanmuuttajien kokemuksia hoivasta

Hiwa Haghi, ohjaaja, Kotona täälläkin -toiminta, Palvelutaloyhdistys Koskenrinne ry

13:25-13:35 Lähihoitajan näkökulma

13:35-13:55 Ratkaisuja kielten ja kulttuurien kohtaamiseen hoitotyössä

Hanne Vartiainen, kulttuuriohjaaja, Puistolan palvelutalo, Helsingin kaupunki

13:55- 14:00 Keskustelua

Klo 14:00-14:10 TAUKO

Kaapissa kaiken ikää?

14:10-14:15 Ovatko seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt näkymättömiä hoivassa?

Jukka Keronen, Moni-ikä –hanke, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry

14:15-14:30 Sateenkaariseniorien tarpeita ja pelkoja

Risto Hartikainen, varapuheenjohtaja, Sateenkaariseniorit ry

14:30-14:40 Kohtaan ihmisen – Lähihoitajan näkökulma

14:40-14:50 Tunnista, kunnioita, tue – sensitiivisen hoitotyön askeleita

Hanne Vartiainen, kulttuuriohjaaja, Puistolan palvelutalo, Helsingin kaupunki

14:50-15:10 Yhteinen keskustelu

15:10-15:15 Mistä löydän lisätietoa

-15:15 Tilaisuuden päätös

Hei, me hoidetaan! 19.3.2026 klo 13:00-15:15

Lähihoitaja ja vähemmistöön kuuluva iäkäs - Tietoa ja työkaluja arkeen

Näe ihminen kielen ja kulttuurin takaa!

Hei, me
hoidetaan!

13:00-13:05 Tervetuloa

13:05-13:15 Moninaisuus tapahtuu jo – Oletko valmis kohtaamaan sen?

Sonja Iltanen, Moni-ikä –hanke, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry

13:15-13:25 Iäkkäiden maahanmuuttajien kokemuksia hoivasta

Hiwa Haghi, ohjaaja, Kotona täälläkin -toiminta, Palvelutaloyhdistys Koskenrinne ry

13:25-13:35 Lähihoitajan näkökulma

13:35-13:55 Ratkaisuja kielten ja kulttuurien kohtaamiseen hoitotyössä

Hanne Vartiainen, kulttuuriohjaaja, Puistolän palvelutalo, Helsingin kaupunki

13:55- 14:00 Keskustelua

Klo 14:00-14:10 TAUKO

DUODECIM

Hotus

Hei, me
hoidetaan!

Moninaisuus tapahtuu jo – Oletko valmis kohtaamaan sen?

Sonja Iltanen, Moni-ikä -hanke

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry

DUODECIM

Hotus

SUPER

Moninaisuus tapahtuu jo Oletko valmis kohtaamaan sen?

Sonja Iltanen

Hankesuunnittelija, Moni-ikä -hanke (2024–2026)

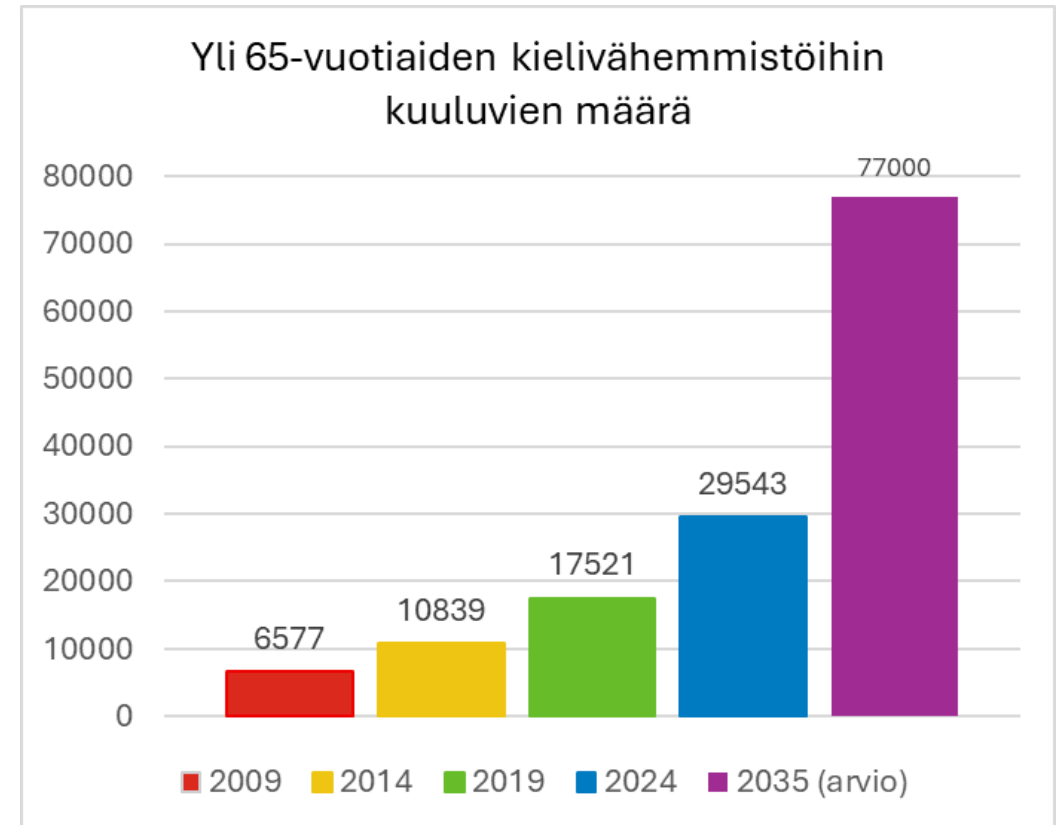
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry

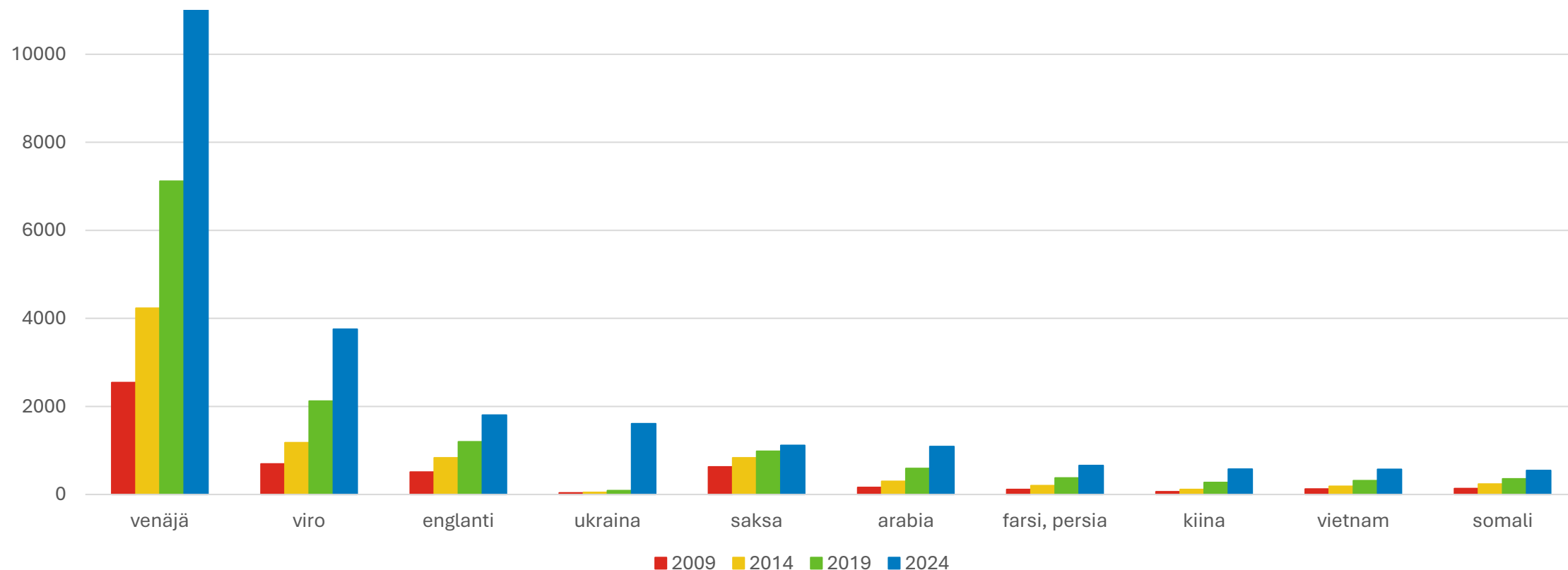
Paremmän vanhuuden puolesta.
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry

Kuinka paljon Suomessa on iäkkäitä kieli- ja kulttuurivähemmistöihin kuuluvia?

- Kielivähemmistöihin kuuluvien iäkkäiden määrä kasvaa nopeasti.
- Kasvu kiihtyy uusien lukumäärältään suurempien ikäluokkien vanhetessa.
- Yli 65-vuotiaita saamelaisia ja romaneita on molempia arviolta 2500-3500.

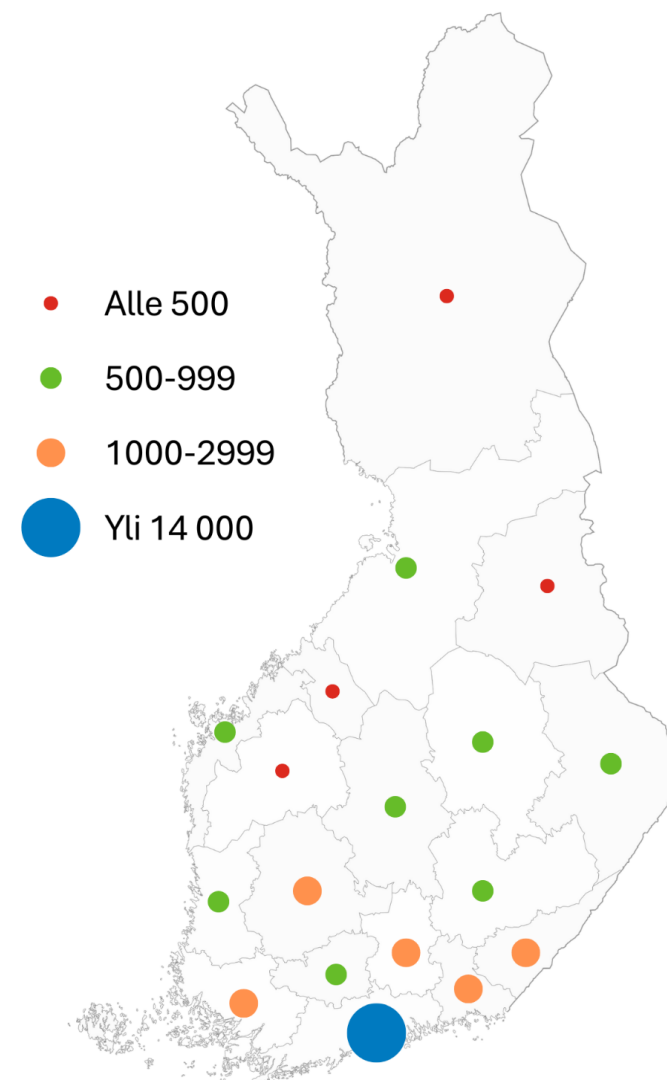

Yli 65-vuotiaiden kielivähemmistöihin kuuluvien määrä kieliryhmittäin

Osaaminen kannattaa päivittää

- Moninaisuusosaaminen on tärkeä osa arjen työtä jo nyt monilla paikkakunnilla.
- Sielläkin, missä vähemmistöihin kuuluvia ei vielä juuri näy, tilanne voi muuttua nopeasti.

Mitä iäkkäät itse toivovat?

Kohtaa vähemmistöihin kuuluvat iäkkäät yksilöinä, joilla on omanlaisensa historia ja toiveet.

”Kun tulen lääkäriin, en ole somali tai muslimi, vaan ihminen ja olen kipeä ja tarvitsen palvelua.”

Kieli- ja kulttuurivähemmistöjen kokemuksia Suomessa vanhenemisesta

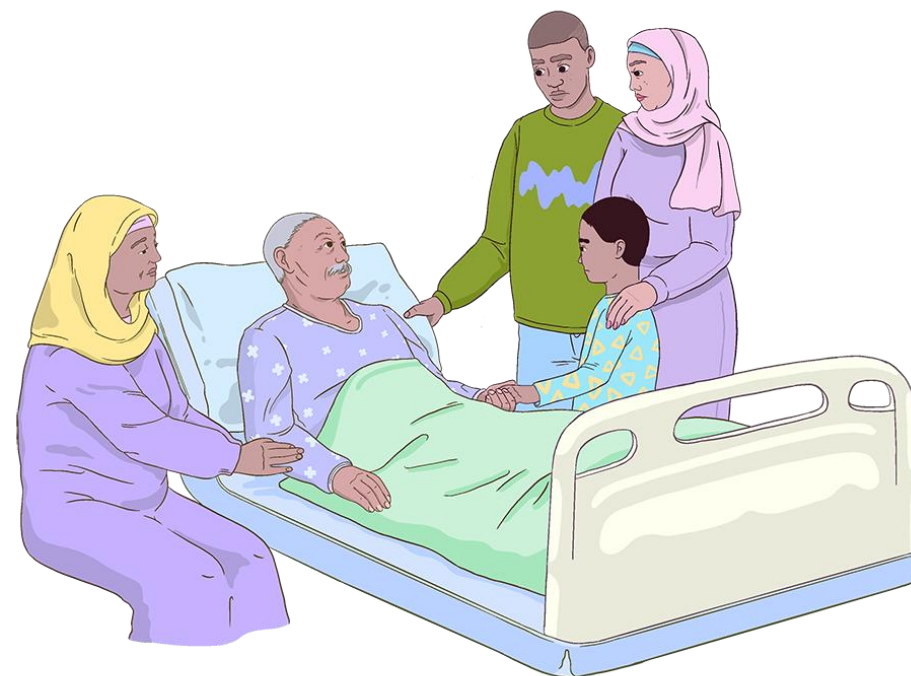
Sonja Iltanen ja Jukka Keronen

Omaiset ja läheiset

- Omassa kulttuurissa iäkkäistä halutaan huolehtia.
- Ei aina toteudu käytännössä, mutta tämä ihanne voi vaikuttaa halukkuuteen ottaa vastaan hoitoa ja hoivaa.
- Hoivatilanteissa voi olla mukana läheisiä tai muita oman yhteisön jäseniä.

”On noloa, eikä hyväksyttävää laittaa vanhempia vanhainkotiin.”

Haasteita palveluiden käytössä

- Monimutkaiset palvelujärjestelmät, digi- ja puhelinasiointi, palveluissa käytetty kieli.

”Kaikki on siirtynyt verkkoon. Se on kaikkien ikääntyneiden ongelma, mutta kielitaidon puute lisää ongelmaa.

Kun on tekemisissä ihmisen kanssa asiat hoituvat, koska pystyy käyttämään eleitä ja ilmeitä.”

**Tarjoa tietoa ja palveluita selkeällä suomella ja eri kielillä.
Monikieliset työntekijät!**

Moninaisuustesti.fi

- **Mitä?** Mahdollisuus testata tietoja ja kartuttaa osaamista iäkkäiden moninaisuudesta.
- **Kenelle?** Ikääntyvien parissa toimivat ammattilaiset, vapaaehtoiset ja opiskelijat.
- Testissä on 15 kysymystä.
- Voi tallentaa ja tulostaa itselleen todistuksen.
- Sivuston tietopankista saa tietoa moninaisuuden peruskysymyksistä.

Todistus

Essi Esimerkki

on suorittanut hyväksytysti
Moninaisuustestin

Testissä on käsitelty ikääntyneiden moninaisuuteen liittyviä aiheita:

- Ikääntyminen vähemmistössä
- Tavoittaminen, kohtaaminen ja osallistaminen
- Syrjintä, häirintä ja sivuuttaminen

Testin suorituspaikka: www.moninaisuustesti.fi
Toteuttaja: Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry

lökkäiden moninaisuus -tietoiskut

- **Mitä?** Luentoja ja keskusteluja, joissa on tietoa ja vinkkejä työhön ikääntyneiden parissa.
- **Missä?** Tallenteet VALLIn YouTubessa: Ikääntyneiden moninaisuus -tietoiskut 2025

Ikääntyminen vähemmistössä

Palveluiden suunnittelu vähemmistöt huomioiden

Tavoittaminen ja mukaan saaminen

Kielet ja kielitietoisuus

Kohtaaminen ja osallisuus

Omaiset, läheiset ja yhteisöllisyys

Uskonnot ja katsomukset elämäntavan taustalla

Eriarvoisuus, syrjintä ja häirintä

Muistisairaudet vähemmistöissä

Hoitoa ja hoivaa yli rajojen

Kiitos!

#IäkkäidenMoninaisuus
#VanhenevatVähemmistöt
#Moninaisuusvinkki

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry on valtakunnallinen vanhusalan kehittäjä- ja asiantuntijajärjestö. Tuomme kuuluviin järjestölähtöisen vanhustyön ja vanhojen ihmisten äänen sekä luomme ja ylläpidämme alan verkostoja. Tuemme toiminnassamme ikääntyneiden moninaisuutta, osallisuutta ja teknologiavalmiuksia sekä kannustamme sukupolvien väliseen yhteistyöhön.

valli.fi

Parempaan vanhuuden puolesta.

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry

Hei, me
hoidetaan!

lääkäiden maahanmuuttajien kokemuksia hoivasta

Hiwa Haghi, ohjaaja, Kotona täälläkin -toiminta,
Palvelutaloyhdistys Koskenrinne ry

DUODECIM **Hotus** SUPER

Tervetuloa webinaariin!

lääkäiden maahanmuuttajien
kokemuksia hoivasta
Hiwa Haghi

Ikääntyneet maahanmuuttajat hoitotyössä- ohjaajan näkökulma

Kotona täälläkin -toiminta,
Palvelutaloyhdistys Koskenrinne ry

Ikääntyneet maahanmuuttajat

- ✓ Työskentelen ohjaajana ikääntyneiden maahanmuuttajien parissa
- ✓ Kohtaan työssäni ihmisiä, jotka ovat muuttaneet Suomeen eri elämänvaiheissa
- ✓ Osa on muuttanut Suomeen vasta seniori-iässä
- ✓ Muuton syitä voivat olla perhe, turvallisuus tai uusi elämäntilanne
- ✓ Sopeutuminen uuteen yhteiskuntaan voi olla vaikeaa ikääntyessä
- ✓ Siksi on tärkeää pohtia, mitä ikääntynyt maahanmuuttaja tarvitsee hoitotyössä ja palveluissa

Seniorina muuttaneiden keskiset haasteet

Kieli ja kommunikointi

Suomen **kieli** voi olla vaikea oppia erityisesti seniori-
iässä.

Ikäntyminen voi vaikuttaa uuden **oppimiseen** sekä
muistiin.

Hoitotilanteissa voi syntyä **väärinymmärryksiä** ja
epävarmuutta.

Pelko siitä, ettei pysty kertomaan kivusta tai omista
tarpeista.

Voi olla vaikeaa **ymmärtää** hoito-ohjeita tai
lääketieteellistä sanastoa.

A close-up photograph showing a person's hands, likely a caregiver or family member, gently holding a young child's hand. The child is wearing a pink long-sleeved shirt and pink sneakers. They are standing on a wooden railing, possibly on a staircase or in a public space. The background is slightly blurred, showing a red wall and a white wall.

Seniorina muuttaneiden keskiset haasteet

Yksinäisyys ja riippuvuus perheestä

Monet **seniori-iässä muuttaneet** ovat hyvin riippuvaisia omasta perheestään.

Heillä ei välttämättä ole: ystäviä, omaa verkostoa, mahdollisuutta osallistua yhteiskuntaan kielenmuurin vuoksi.

Tällöin **hoitohenkilöstö voi olla yksi tärkeimmistä kontakteista kodin ulkopuolella.**

Seniorina muuttaneiden keskiset haasteet

Kulttuurin ja identiteetin merkitys

Ikääntyessä **oma kieli, kulttuuri ja uskonto** voivat tulla entistä tärkeämmiksi.

Ne liittyvät esimerkiksi arjen tapoihin, ruokaan, uskontoon ja käytäntöihin

siihen, **miten ihminen haluaa tulla hoidetuksi** (itseään määräämisoikeus)

Jos nämä asiat jäävät kokonaan huomioimatta, ihminen voi kokea **itsensä ulkopuoliseksi**.

Mitä ikääntynyt maahanmuuttaja tarvitsee hoitotyössä?

Turvallinen ja rauhallinen kohtaaminen

Kun yhteinen kieli on rajallinen, **kohtaamisen merkitys kasvaa.**

Tärkeää on esimerkiksi: rauhallinen puhe, selkeä kieli, katsekontakti, kärsivällisyys tarvittaessa myös **lempeä kosketusta.**

Pienet asiat voivat lisätä **turvallisuuden tunnetta paljon.**

Mitä ikääntynyt maahanmuuttaja tarvitsee hoitotyössä?

Mahdollisuus tulla ymmärretyksi

<https://papunet.net/>

Ikääntyneelle ihmiselle on erittäin tärkeää, että hän pystyy kertomaan:

- ✓ miltä hänestä tuntuu
- ✓ mitä hän tarvitsee
- ✓ mikä häntä huolestuttaa

Siksi tarvittaessa voidaan käyttää:

- ✓ tulkkausta
- ✓ selkeää tai selkokieltä
- ✓ kuvia tai piirtämistä
- ✓ muita kommunikoinnin keinoja

Mitä ikääntynyt maahanmuuttaja tarvitsee hoitotyössä?

Ihmisen elämäntarinan huomioiminen

Ikääntyneet maahanmuuttajat ovat usein eläneet **rikkaan ja monivaiheisen elämän.**

He ovat voineet esimerkiksi: rakentaa elämänsä toisessa maassa, kasvattaa perheen, muuttaa myöhemmin täysin uuteen ympäristöön

Kun hoitaja osoittaa kiinnostusta ihmisen taustaan, **luottamus syntyy usein helpommin.**

Nämä lauseet kuvaavat hyvin sitä, mitä monet toivovat.

- *”Oisin todella kiitollinen, jos ennakkoluulot jäävät pois hoitotilanteesta, vaikka oven taakse”*
- *”Kun menen naisena lääkärille, tahdon minua kohdeltavan potilaana / yksilönä, eikä vähemmistöryhmän edustajana”*
- *”Olen kiitollinen, että naisena voisin mennä kertomaan, että minulla on kotona ongelma, eikä tarvitse pelätä, tiedän minulla on oikeuksia”*
- *”Lähtömaassa luulin että kaikki toiveet on menetetty, mutta suomessa olen saanut kuitenkin hoitoa ja huolenpitoa ja nyt pystyn elämään tavallista elämän ja jopa ajamaan autoa”*
- *”Minulle tärkeintä ei ole täydellinen kieli. Minulle tärkeintä on, että hoitaja yrittää ymmärtää minua.”*

He eivät odota täydellistä kulttuuriosaamista, vaan ennen kaikkea inhimillistä kohtaamista.

Loppusanat

Suomi moninaistuu, ja tämä näkyy yhä enemmän myös ikääntyneiden palveluissa.

Siksi hoitotyössä tarvitaan yhä enemmän:
kulttuurista sensitiivisyyttä
kärsivällistä kommunikointia
kiinnostusta ihmisen elämäntarinaa

Haluan lopuksi jättää kolme ajatusta:
Kuuntele.
Kunnioita.
Yritä ymmärtää.

Kun ihminen kokee tulevansa **nähdyksi ja kuulluksi**,
syntyy luottamus.
Ja luottamus on hyvän hoidon perusta.

Meidän tiimi kiittää

Hei, me
hoidetaan!

Nina Brask
Toiminnanjohtaja

Päivi Grönroos
Vastaava koordinaattori

Galina Mikhaylova
Ohjaaja

Hiwa Haghi
Ohjaaja

SUOMEN VAHVIMMAT KULTA
Palvelutaloyhdistys KOSKENRINNE ry
FI01602580 | 2024

DUODECIM

Hotus

Hei, me
hoidetaan!

Lähihoitajan näkökulma

DUODECIM

Hotus

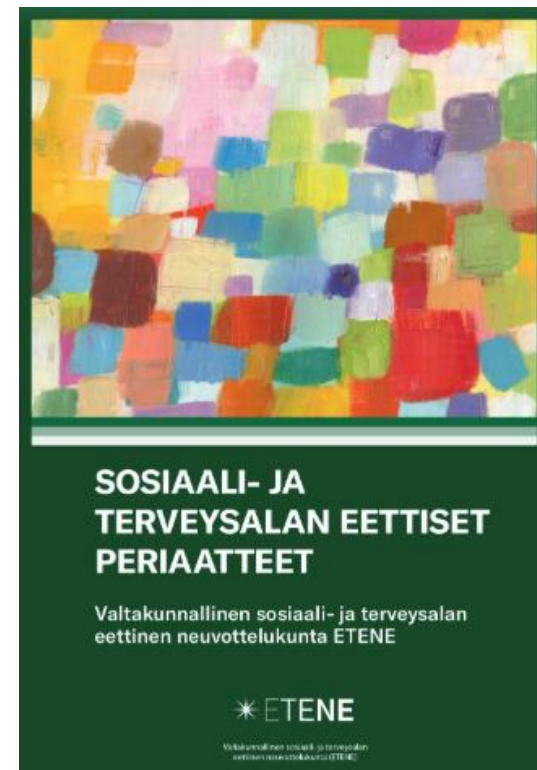

SUPER

Kaikilla on oikeus saada tarvitsemansa sote-palvelut yhdenvertaisesti ja kunnioittavasti

- Yhdenvertaisuus on perusoikeus => perustuslaissa
- Ihmisarvon kunnioittaminen ei ole sosiaali- ja terveydenhuollossa vain henkilökohtainen moraalinen hyve, vaan olennainen osa ammatillista vastuuta ja eettistä toimintaa.
- Ihmisarvon kunnioittaminen edellyttää, että sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen kohtaa jokaisen asiakkaan ja potilaan inhimillisesti ja kunnioittavasti kaikissa tilanteissa.
- Ammatillisena toimimme tavalla, joka tukee jokaisen ihmisen oikeutta tulla kohdatuksi arvokkaana ja ainutlaatuisena yksilönä, myös silloin kun arki haastaa ja näkemyksemme ovat ristiriidassa

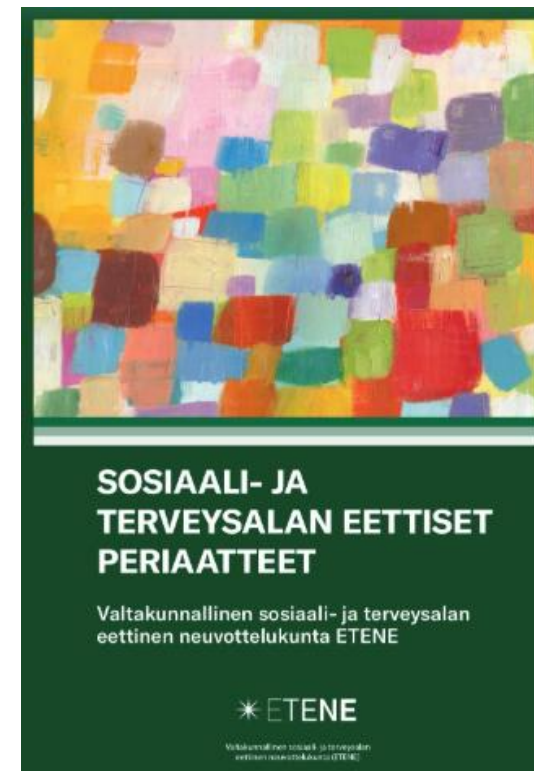
- Sosiaali- ja terveysalan eettiset periaatteet, Etene

Kaikilla on oikeus saada tarvitsemansa sote-palvelut yhdenvertaisesti ja kunnioittavasti

- Ihmisarvon kunnioittaminen ympärivuorokautisessa hoidossa merkitsee huomion kohdistamista arkisiin, toistuviin tilanteisiin, joissa valta ja riippuvuus konkretisoituvat. Tällaisia ovat esimerkiksi avustaminen henkilökohtaisessa hygieniassa, ruokailussa, pukeutumisessa ja liikkumisessa. Ihmisarvon kannalta keskeistä on, miten näissä tilanteissa puhutaan, kosketaan ja toimitaan.
- vuorovaikutus on arvostavaa, suojaamme yksityisyyden, emme kiirehdi, nöyryytä tai ohita rutiinien vuoksi.

- Sosiaali- ja terveysalan eettiset periaatteet, Etene

Lähihoitajan eettiset ohjeet

Hei, me
hoidetaan!

Ihmisarvon kunnioittaminen

Lähihoitajan työ perustuu ihmisarvon ja elämän kunnioittamiseen. Jokaisella ihmisellä tulee olla elämäntilanteesta riippumatta mahdollisuus kasvuun ja kehitykseen sekä oikeus hyvään ja arvokkaaseen elämään. Lähihoitaja hoitaa hyvin ja arvokkaasti jokaista ihmistä kohdellen häntä ainutkertaisena yksilönä. **Kunnioittaa ihmisen yksityisyyttä ja henkilökohtaisia elämänarvoja.** Puhuttelee potilasta ja asiakasta hänen toiveensa mukaisesti.

Itsemääräämisoikeus

Asiakkaalla on oikeus itsenäiseen elämään ja päätöksentekoon myös hoitoaan ja huolenpitoaan koskevissa asioissa. Lähihoitaja huolehtii, että asiakas ja potilas saa tarvitsemansa tiedon itseensä liittyvistä asioista ja vaikutusmahdollisuuksistaan. **Huomioi asiakkaan ja potilaan yksityisyyden tarpeen ja arvostaa häntä henkilökohtaisesta elämäntilanteesta riippumatta.** Noudattaa itsemääräämisoikeutta koskevia säädöksiä ja toimii rajoitustoimenpiteissä aina asiakkaan edun mukaisesti.

Lähihoitajan eettiset ohjeet

Hei, me
hoidetaan!

Oikeudenmukaisuus

Lähihoitaja **edistää oikeudenmukaisuuden ja hyvinvoinnin toteutumista. Puolustaa** asiakkaiden osallisuutta heidän voimavarojensa mukaan. Hoitaa yhteiskunnan hänelle antamaa tehtävää ja on tietoinen asiakkaiden ja potilaiden oikeuksista ja niihin liittyvistä keskeisistä säädöksistä.

Tasa-arvo

Lähihoitaja kohtelee kaikkia asiakkaita ja potilaita sekä omaisia ja työtovereita **tasa-arvoisesti heidän asemastaan, elämäntilanteestaan, sukupuolestaan, iästään, uskonnostaan, kulttuuristaan, etnisestä taustastaan, vakaumuksestaan tai mielipiteestään riippumatta.** Edistää omalta osaltaan tasa-arvon toteutumista työssään ja työyhteisössä.

Lähihoitajan eettiset ohjeet

Hei, me
hoidetaan!

Vastuullisuus

Lähihoitaja vastaa omasta työstään ensisijaisesti asiakkaalle, potilaalle ja työnantajalle. Hoitaa potilaita ja asiakkaita hoito- ja palvelusuunnitelmien mukaisesti. Varhaiskasvatuksessa toimitaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Vastaa omalta osaltaan asiakkaiden ja potilaiden sekä työympäristön turvallisuudesta. Toimii rehellisesti, luottamuksellisesti ja salassapitovelvollisuutta noudattaen. Ylläpitää omaa ammattitaitoaan.

Yhteisöllisyys

Lähihoitaja tekee rakentavaa yhteistyötä muiden ammattilaisten kanssa asiakkaiden ja potilaiden hyväksi. Tuo esille omia näkemyksiä työn ja työyhteisön kehittämiseksi. **Uskaltaa ottaa puheeksi vaikeita asioita.** Edistää työntekijöiden yhteenkuuluvuutta ja työyhteisön hyvinvointia. Huolehtii omasta työhyvinvoinnistaan. Osallistuu aktiivisesti oman alansa ja ammattinsa kehittämiseen työyhteisössä ja yhteiskunnassa.

Hei, me
hoidetaan!

Lähihoitajan eettiset ohjeet

Toivo

Toivo on ihmisen elämän peruselementti, onnistuneen mukautumisen edellytys ja hyvinvointia edistävä elämän perusvoimavara. Toivolla on keskeinen merkitys hoitotyössä. Se on tärkeä potilaalle ja asiakkaalle, hänen läheisilleen, hoitajille ja koko hoitavalle organisaatiolle.

Toivo edellyttää luottamusta asiakassuhteessa ja syntyy vuorovaikutuksessa. Lähihoitajan tehtävänä on ylläpitää ja vahvistaa asiakkaan ja hänen läheistensä toivoa. Jotta asiakkaiden ja omaisten toivon ylläpitäminen ja vahvistaminen olisi mahdollista, tarvitaan myös hoitajan toivon ylläpitämistä ja vahvistamista.

Luottamus on perusta

- Vältetään oletuksia (sukupuoli, kieli, perhesuhteet, normit)
- Luottamuksen syntyminen perusta
- Laadukas kohtaaminen lisää turvallisuutta, hyvinvointia ja luottamusta
- Asiakkaan tunteminen olennaista
 - tunnista toiveet ja tarpeet
- Arjen hoitotyössä aika haastaa
- Omaiset ovat tärkeä osa hoitoa
- Tulkit tärkeitä – neuvonnan saaminen omalla äidinkielellä
- Tunnista palveluiden ja tuen tarve ja ohjaa ”eteenpäin”

Huomioi aina kieli ja kulttuuri

- Kulttuurisensitiivisyys arjessa:
 - ruokailu, tavat, juhlapäivät, pukeutuminen, mahdollisuus omaan uskontoon tai vakaumukseen, mahdollisuus elää omannäköistä elämää yksikössä
- Esimerkiksi muistin heikkenemiseen ei välttämättä osata hakea apua tai ei tunnisteta
- Samalla tärkeä erottaa muistisairaudesta johtuvat muistiongelmät puutteellisen kielitaidon ja maahanmuutosta aiheutuvan stressin seurauksena tulleista muistihäiriöistä.

Hei, me
hoidetaan!

Työyhteisöissä tärkeää

- Kohtaamme jokaisen ikäihmisen yksilönä
- Avoin ilmapiiri
- Puuttuminen epäasialliseen käytökseen
- Ilmoitusvelvollisuus epäkohtien havaitsemisessa
- Tuen ja perehdytyksen varmistaminen

Hei, me
hoidetaan!

Ratkaisuja kielten ja kulttuurien kohtaamiseen hoitotyössä

Hanne Vartiainen, kulttuuriohjaaja
Puistolan palvelutalo, Helsingin kaupunki

DUODECIM

Hotus

SUPER

Yksilöllinen kohtaaminen

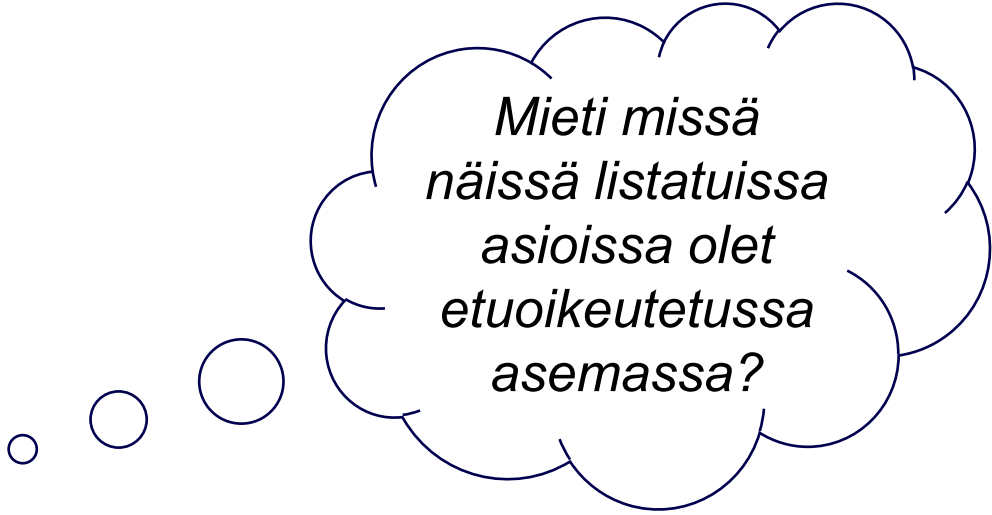
- **sateenkaariseniorit**
- **maahan muuttaneet ikääntyneet**

Helsinki

Kulttuuriohjaaja Hanne Vartiainen

Yhdenvertaisuutta tarkastellaan seuraavien henkilöön liittyvien asioiden kautta:

- ikä
- sukupuoli ja sukupuoli-identiteetti
- seksuaalinen suuntautuminen
- perhesuhteet
- asuinpaikka
- etninen tai kansallinen alkuperä
- kansalaisuus
- kieli
- vammaisuus
- terveydentila
- toimintarajoitteisuus
- sosioekonominen asema

*Mieti missä
näissä listatuissa
asioissa olet
etuoikeutetussa
asemassa?*

Vähemmistöstressi

- Vähemmistöstressi on psykologinen ilmiö, jolla kuvataan vähemmistöstatuksesta johtuvaa kroonista stressitilaa. Vähemmistöstressi johtuu koetuista, kasautuneista syrjäntäkokemuksista, niiden aiheuttamasta ahdistuksesta ja pelosta, erilaisuuden tunteista ja toiseuden kokemuksista. Vähemmistöstressi voi vaikuttaa negatiivisesti fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen ja hyvinvointiin sekä muuttaa henkilön sosiaalista käyttäytymistä.

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten ikääntyneiden kohtaaminen I

Vähemmistöstressi:

- Työntekijä voi omalla toiminnallaan helpottaa tai vahvistaa vähemmistö
- Toisen kokemaa syrjintää ei pidä koskaan vähätellä, vaikkei sitä ymmärtäisikään tai näkisi
- Syrjintään puuttuminen: osataanko, uskalletaanko? Myös kahvihuoneiden puheet!

Työkaluja kohtaamiseen ja luottamuksen rakentamiseen:

- Tulkkipalvelut
- Kokemusasiantuntijat
- Vertaistuelliset ryhmät: järjestöt, yleishyödylliset toimijat, hengelliset yhteisöt
- Verkostot: MOI-verkosto

Koulutusta ja tietoa yhteisöön:

- Traumainformoitu työote- koulutus
- PALOMA-koulutus
- Vallin tietoisuus

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten ikääntyneiden kohtaaminen II

Turvallisemman tilan periaatteet:

- Otetaan aidosti käyttöön
- Prosessi tärkeä, ei vaan lopputulos
- Viekää käytäntöön, jokaiseen ohjeeseen miten?
- Syrjintään puuttuminen: osataanko, uskalletaanko?

Tilaa keskustelulle yhteisössä:

- Eettinen ryhmä
- Henkilöstökokoukseen osio jossa tarkastellaan ja työstetään yhdessä toimintaa, toimintamalleja ja toimintaa ohjaavia arvoja
- Esihenkilön rooli: tukeminen, omankielisyyden mahdollistaminen hoivassa (positiivinen erityiskohtelu)

Itsereflektio ja yksilön toiminta:

- Mitä ennakoasenteita minulla?
- Tutustu kulttuureihin ja ihmisiin
- Kannatteleva työote ja sinnikkyys

Hei, me
hoidetaan!

Keskustelua, kysymyksiä

DUODECIM

Hotus

SUPER

*Hei, me
hoidetaan!*

Tauko

14:00-14:10

*Hei, me
hoidetaan!*

DUODECIM Hotus

 SUPER

DUODECIM **Hotus** SUPER

Hei, me
hoidetaan!

Palautteesi on tärkeä

<https://q.surveypal.com/Palaute-19.3.2026-Hei--me-hoidetaan!-webinaarista->

Duodecim

tarjoaa tutkittua tietoa terveydestä ja sairauksista sekä kirjoina että verkkopalveluina.

- ✓ **Terveysportti** on käytössä kaikilla hyvinvointialueilla ja laajasti sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioissa. Päivityvät hoito-ohjeet ja maan kattavin lääketietokokoelma varmistavat, että ajantasainen tieto on koko ajan saatavilla.
- ✓ Terveysportin **Vanhusten hoito ja hoiva -tietokanta** keskittyy ikääntyneiden ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin liittyviin aiheisiin. Tietokannan tavoitteena on vanhusten hoidon hyvien käytäntöjen yhtenäistäminen valtakunnallisesti. Tietokannasta saat tutkittua tietoa työsi tueksi.
- ✓ Terveysportin **Hoitotyön tietokannasta** löydät tietoa hoitotyön tueksi nopeasti ja helposti. Tietokanta on tarkoitettu kaikille hoitotyön ammattilaisille ja sinne on koottu myös Hotus-hoitosuositukset.

Hei, me
hoidetaan!

Hei, me
hoidetaan!

Nopea tiedonhaku Terveysportissa?

Hae Terveysportista

Lehdet • Viranomaiset • Lääketieteelliset kuvastot • Oppiportti • Uutta

Käypä hoito EBMG DynaMed McMaster Cochrane Termit ja sanakirjat Matkailija
Terveyskirjasto Ensihoito TOIMIA NEUKO Hoito- ja palveluketjut

Katso Duodecimin Kimppakyyti -videot!

Suomen Kirurgiyhdistys 100 vuotta - kirurgian, yhdistystoiminnan ja yhteistyön juhlaa

Uusimman lehden sisältöä

Kansalaisten ja päättäjien perehdyttäminen suomalaisten lääkintöalan

EB-virus ja autoimmuunisairaudet: silmukka kiristyy

Paljonko proteiinia tarvitset – mitä tiede sanoo asiasta? / Tekoäly tuottaa massoittain "kirjeitä päätoimittajalle"

Ajankohtaista Terveysportissa

Mikä on Myrkytyslääkerekisteri ja myrkytyslääkkeiden varastointisuositus?

PETH toimii terveyden edistämisessä

Terveysportissa on hoitajille suunnattuja sisältöjä, joita et välttämättä löydä Terveysportin etusivulta.

Älykäs haku hoitotyössä

D Duodecim 1,1 t. tilaajaa Tilaa

0 0 Jaa Tallenna

Miten hoitaja löytää tarvitsemansa tiedon Terveysportista?

Katso lyhyt video 🖱️

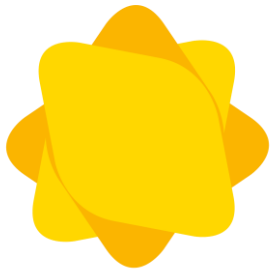
https://bit.ly/TP_alykashaku

Löydät potilaan hoitoon liittyvät ohjeet Terveysportista Hoitotyön tietokannasta tai Vanhusten hoito ja hoiva -tietokannasta. Terveysportissa oleva tieto on ajantasaista ja luotettavaa. www.terveysportti.fi

Hoitotyön tutkimussäätiö – Hotus

Laadukkaan, vaikuttavan ja turvallisen hoitotyön puolesta

Hotuksella on kansallisesti ainutlaatuinen tehtävä toimia näyttöön perustuvan toiminnan edistäjänä sekä tutkimusnäytön välittäjänä hoitotyössä toimiville sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla.

Kokoamme, arvioimme ja tiivistämme tutkimusnäyttöä helpommin käytäntöön sovellettavaan muotoon.

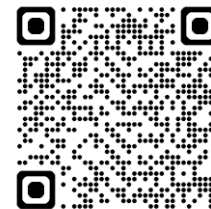
Seuraamme näyttöön perustuvan hoitotyön toteutumista Suomessa.

Julkaisemme kansallisia, erityisesti hoitotyöhön kohdentuvia Hotus-hoitosuosituksia®, Hotus-kansalaissuosituksia® ja Näyttövinkkejä®, ja koordinoimme niiden laadintaa.

Esittelyvideo
(YouTube)

Kotisivut
(hotus.fi)

Hotus

**Laadukkaan hoitotyön
puolesta**

SUPER

Kuuntele
SuPerin
podcast:
SuPerPod

SuPerPod

Merkkaa kalenteriin!

**SuPerin
Sairaanhoidolliset
koulutuspäivät
12.–13.5.2026**

Sokos Hotel Vantaa, Tikkurila

Ilmoittaudu mukaan 👉

<https://www.superliitto.fi/jasenyys/jasenedut/kaikki-jasenedut/koulutukset-ja-tapahtumat/superin-sairaanhoidolliset-koulutuspaivat/>

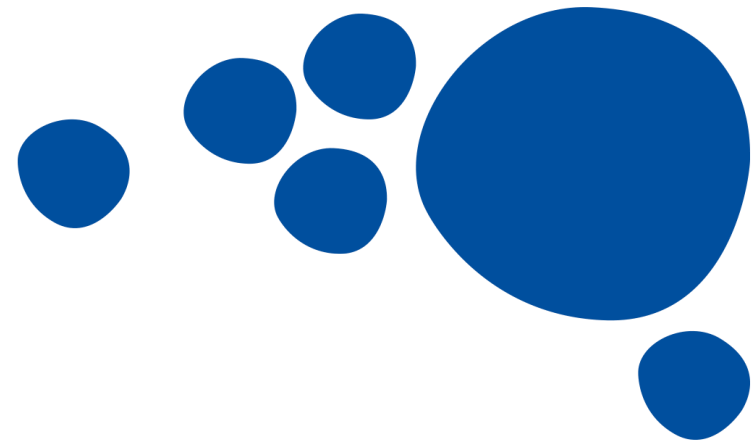
TIISTAI 12.5.

- 9.30–10.00 Ilmoittautuminen ja aamukahvi**
- 10.00–10.15 Koulutuspäivien avaus**
Tarja Pajunen, asiantuntija Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
- 10.15–11.15 Ratkaisuja virtsatieinfektioiden hoitoon ja ehkäisyyn?**
Hanna Peitsoma, farmaseutti, FM, lääkitysturvallisuus ja lääkehoidon vaikuttavuus, Helsingin yliopisto
- 11.15–12.00 Lähihoitaja turvallisen lääkehoidon taitaja**
Tarja Pajunen, asiantuntija, SuPer ry
- 12.00–13.00 Lounas**
- 13.00–13.30 Aggressiivisen potilaan kohtaaminen**
Jaana Asikainen, TtT, sh, osastonhoitaja Niuvanniemen sairaala
- 13.30–14.30 Uhkaavien ja haastavien tilanteiden hallinta**
Petri Tuominen, lähihoitaja, AHHA suunnittelija/kouluttaja Pirkanmaan hyvinvointialue Pirha
- 14.30–15.00 Päiväkahvitarjoilut**
- 15.00–16.00 Kun hoidossa tapahtuu vakava virhe**
Mari Liukka, kehittämisspäällikkö, TtT Vankiterveydenhuolto
- 16.00–16.30 Koulutuspäivän yhteenveto ja alustus seuraavasta päivästä**
Tarja Pajunen, asiantuntija, SuPer ry

KESKIVIIKKO 13.5.

- 8.30–9.00 Aamukahvitarjoilut**
- 9.00–9.30 Terveysportti lähihoitajan työssä**
Nina Sarell, sairaanhoitaja, TtM, Duodecim, Terveysportti
- 9.30–11.30 Kognitiivinen ergonomia – tukea aivoystävälliseen työhön**
Satu Rantamaa, erityisasiantuntija, Työturvallisuuskeskus
- 11.30–12.00 Pääasiaa, esitys aivoista ja toivosta**
Pinja Hirvonen
- 12.00–13.00 Lounas**
- 13.00–13.30 Hoitosuositus tukemassa lähihoitajan päätöksentekoa, case aivoverenkiertohäiriöpotilaan hoito**
Silja-Elisa Eskolin, tutkija, sh/th, TtM, TM Hoitotyön tutkimussäätiö (Hotus)
- 13.30–14.30 Puun ja kuoren välissä, kuinka toimia eettisesti oikein?**
Anna-Liisa Arjama, lähihoitaja, sairaanhoitaja, TtM, väitöskirjatutkija, Turun yliopisto
- 14.30–15.00 Päiväkahvitarjoilut**
- 15.00–15.45 Tutkinto uudistuu, mikä muuttuu?**
Dinah Arifulla, opetusneuvos, Opetushallitus
- 15.45–16.00 Koulutuspäivien yhteenveto ja keskustelu**
Tarja Pajunen, asiantuntija, SuPer ry

SuPer pidättää oikeudet mahdollisiin muutoksiin ohjelmassa

Seuraa SuPeria @superliitto

SuPer ry

@superlehti.fi
@nuorisuperilainen

**Osallistu SuPerin
tarjoamaan maksuttomaan
Monikielinen työarki sujuvaksi
–kieliohjaajakoulutukseen!**

Lue lisää: superliitto.fi

**Euroopan unionin
osarahoittama**

SUPER

LAPPIA

Tutustu iäkkäiden moninaisuuteen

Tiiviit tietoiskut

Tallenteet VALLIn YouTubessa

Moninaisuustesti

Moninaisuustesti.fi-sivustolla
myös tiivis tietopankki

Hei, me hoidetaan! 19.3.2026 klo 13:00-15:15

Lähihoitaja ja vähemmistöön kuuluva iäkäs - Tietoa ja työkaluja arkeen

Hei, me
hoidetaan!

Kaapissa kaiken ikää?

- 14:10-14:15 Ovatko seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt näkymättömiä hoivassa?**
Jukka Keronen, Moni-ikä –hanke, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry
- 14:15-14:30 Sateenkaariseniorien tarpeita ja pelkoja**
Risto Hartikainen, varapuheenjohtaja, Sateenkaariseniorit ry
- 14:30-14:40 Kohtaan ihmisen – Lähihoitajan näkökulma**
- 14:40-14:50 Tunnista, kunnioita, tue – sensitiivisen hoitotyön askeleita**
Hanne Vartiainen, kulttuuriohjaaja, Puistolän palvelutalo, Helsingin kaupunki
- 14:50-15:10 Yhteinen keskustelu**
- 15:10-15:15 Mistä löydän lisätietoa**
- 15:15 Tilaisuuden päätös**

Hei, me
hoidetaan!

Ovatko seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt näkymättömiä hoivassa?

Jukka Keronen, Moni-ikä -hanke

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry

DUODECIM

Hotus

SUPER

Ovatko seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt näkymättömiä hoivassa?

Jukka Keronen

Vastaava hankesuunnittelija

Moni-ikä -hanke (2024–2026)

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto
VALLI ry

Sateenkaariseniorit – keitä he ovat?

- Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvia ikääntyviä kutsutaan sateenkaarisenioreiksi.

Seksuaalivähemmistö

Seksuaalivähemmistöillä tarkoitetaan ihmisiä, joiden seksuaalinen suuntautuminen on jotain muuta kuin heteroseksuaalisuus.

Seksuaalivähemmistöjä ovat esimerkiksi homot, lesbot ja bi-seksuaaliset.

Sukupuolivähemmistö

Sukupuolivähemmistöllä taas tarkoitetaan ihmisiä, joiden sukupuoli, sukupuolen ilmaisu tai sukupuolen kokeminen ei vastaa normatiivisia käsityksiä sukupuolista sekä ihmisiä, jotka eivät koe syntymässä määritellyä sukupuolta omakseen.

Sukupuolivähemmistöjä ovat esimerkiksi transsukupuoliset, transvestiitit ja muunsukupuoliset.

Sateenkaariseniorit ovat usein näkymätön vähemmistö - heitä on kuitenkin paljon

- Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluu eri arvioiden mukaan 4–10% väestöstä.
- Suomessa yli 65-vuotiaita sateenkaarevia ihmisiä on siis 50 000–125 000.

”Ei meillä ole täällä vähemmistöihin kuuluvia, joten tämä asia ei kosketa meitä...”

- Voitko tietää sen?
- Jos ikääntyneitä on yksikössä 20, tilastollisesti vähintään yksi heistä kuuluu seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön.
- Läheskään kaikki eivät ole ”tulleet kaapista”.
- Heillä on myös oikeus pitää asia yksityisenä.

Hei, me
hoidetaan!

Sateenkaariseniorien tarpeita ja pelkoja

Risto Hartikainen, varapuheenjohtaja
Sateenkaariseniorit ry

DUODECIM

Hotus

SUPER

Risto Hartikainen
Varapuheenjohtaja
Sateenkaariseniorit ry

<https://www.sateenkaariseniorit.fi/>
<https://seta.fi/sateenkaaritieto/>

Hei, me
hoidetaan!

Lähihoitajan näkökulma

Kohtaa ihminen

DUODECIM

Hotus

SUPER

Lähihoitajan eettiset ohjeet

Hei, me hoidetaan!

Ihmisarvon kunnioittaminen

Lähihoitajan työ perustuu ihmisarvon ja elämän kunnioittamiseen. Kunnioittaa ihmisen yksityisyyttä ja henkilökohtaisia elämänarvoja.

Itsemääräämisoikeus

Huomioi asiakkaan ja potilaan yksityisyyden tarpeen ja arvostaa häntä henkilökohtaisesta elämäntilanteesta riippumatta.

Vastuullisuus

Vastaa omasta työstään ensisijaisesti asiakkaalle, potilaalle ja työnantajalle.

Yhteisöllisyys

Uskaltaa ottaa puheeksi vaikeita asioita.

Oikeudenmukaisuus

Edistää oikeudenmukaisuuden ja hyvinvoinnin toteutumista.

Tasa-arvo

Kohtelee kaikkia asiakkaita ja potilaita sekä omaisia ja työtovereita tasa-arvoisesti heidän asemastaan, elämäntilanteestaan, sukupuolestaan, iästään, uskonnostaan, kulttuuristaan, etnisestä taustastaan, vakaumuksestaan tai mielipiteestään riippumatta.

Toivo

Toivo edellyttää luottamusta asiakassuhteessa ja syntyy vuorovaikutuksessa.

Hei, me
hoidetaan!

Lainsäädäntö

- 1849 Homoseksuaalisuus rikoslakiin
- 1971 Rikos muuttuu sairaslukitukseksi, kehotuskielto mukaan
- 1999 Kehotuskielto poistuu
- 2002 Parisuhteen rekisteröintioikeus voimaan
- 2017 Tasa-arvoinen avioliittolaki voimaan
- 2023 Laki sukupuolen vahvistamisesta päivittyi

Kohtaa ihminen

- EU:n perusoikeusvirasto kyselyn mukaan 26 % yli 55-vuotiaista sateenkaarisenioreista Suomessa on kokenut syrjintää seksuaali- ja/tai sukupuolivähemmistöön kuulumisen vuoksi viimeisen 12 kk aikana jollakin elämän osa-alueellaan.
- Suomalaisen selvityksen mukaan 30 % sateenkaarisenioreista kertoi jättäneensä käyttämättä sosiaali- tai terveyspalveluita kerran tai useammin epäasiallisen kohtelun tai syrjinnän pelossa.
- Vähemmistöstressi
 - vähemmistöstressi syntyy jatkuvasta varuillaanosta ja pelosta tulla torjutuksi ja syrjityksi.
 - onko kaappi turvapaikka, jos ei tiedä mistä voi puhua / tulee halu suojella itseään
- Hoidamme ihmisen sellaisena kuin hän on
 - ihmisarvo on kaiken lähtökohta.

Kohtaa ihminen

- Älä oletta, kysy!
- Ymmärrä erilaisia elämäntarinoita ja –tilanteita
- Luottamus!
- Kunnioittava kohtaaminen
 - erityisen tärkeää, kun iäkäs on kotihoidossa. Se on meidän jokaisen turvapaikka
- Ammattitilpeys
 - oma maailmankatsomus ei saa koskaan vaikuttaa hoidon laatuun.

Työyhteisöissä tärkeää

- Avoin ilmapiiri
- Puutu epäasialliseen käytökseen
- Ilmoitusvelvollisuus epäkohtien havaitsemisessa
- Tuen ja perehdytyksen varmistaminen
- Varmista ammattilaisena, että yksikkösi on turvallinen tila kaikille ja puutu syrjivään ja väheksyvään kielenkäyttöön.

Vinkit kohtaamiseen

1. Kunnioita ihmistä

Kunnioita yksilöä sellaisena kuin hän on ja haluaa olla.

2. Älä oletta

Jos et tiedä, kysy. Oletukset menevät yleensä täysin pieleen.

3. Ole vertaisena vertaisten joukossa

Älä suhtaudu toiseen ihmiseen alentuvasti, vaan tasa-arvoisena yksilönä, joka on samalla viivalla sinun kanssasi.

Lähde: Risto Hartikainen

Hae tietoa ja tunnista koulutustarve

- [Sateenkaariseniorit](#) kouluttaa vanhustyön ammattilaisia ja palveluntarjoajia sateenkaarivanhusten kohtaamiseen ja tukemiseen. Lisäksi yhdistys järjestää webinaareja ja vertaistukiryhmiä sateenkaarivähemmistöihin kuuluville ikäihmisille.
- Seta ry kouluttaa mm. sukupuolesta ja seksuaalisesta suuntautumisesta.

Muista myös välittää tietoa

- Ryhmätoiminnot, etäryhmät
- Sateenkaareva SENIORILUURI - Juttuseuraa vertaisen kanssa Vertaispuhelin PÄIVYSTYS p. 045 255 8301 perjantaisin klo 18-20 ja tiistaisin klo 13-15.
- sateenkaariseniorit.fi

Hei, me
hoidetaan!

Tunnista, kunnioita, tue – sensitiivisen hoitotyön askeleita

Hanne Vartiainen, kulttuuriohjaaja
Puistolalan palvelutalo, Helsingin kaupunki

DUODECIM

Hotus

SUPER

Yksilöllinen kohtaaminen

- **sateenkaariseniorit**
- **maahan muuttaneet ikääntyneet**

Helsinki

Kulttuuriohjaaja Hanne Vartiainen

MIKÄ ON SUHTEENI
VALTAAN?

Valta

- Valta ja vastuu: vastuun kantaminen vallankäytön seurauksista
- Vallan kaksisuuntaisuus: kun joku käyttää valtaa, toinen on vallankäytön kohteena
- Vallan monimuotoisuus: kykyä muuttaa olosuhteita, saada joku tai jotkut toimimaan tietyllä tavalla/ muuttaa omaa ajattelua siitä, mitä voi itse tehdä tai ajatella
- Vallan käyttö sosiaali- ja terveysalalla voidaan ymmärtää positiivisena silloin kun sen käyttö on kontrolloitua ja eettiset päämäärät ohjaavat vallan käyttöä, ei vallankäyttö sinänsä
- Myös asiakas voi pyrkiä käyttämään valtaa negatiivisella tavalla saadakseen esim. erityiskohtelua
- Puheessa täytyisi aina miettiä selkeintä ja yksinkertaisinta tapaa kommunikoida ilman erityistä ammattikieltä
- Kohtaaminen on vastavuoroista (minkä verran voin tuoda yksityisyyttäni näkyväksi työssäni)

Sateenkaariseniorin kohtaaminen I

Vähemmistöstressin ja historian huomioiminen:

- Tunnustetaan että sateenkaarevia on meissä vaikka se ei olisi näkyvää
- Luodaan tila jossa voi kertoa identiteetistään turvallisesti
- Toisen kokemaa syrjintää ei pidä koskaan vähätellä, vaikkei sitä ymmärtäisikään tai näkisi
- Syrjintään puuttuminen: osataanko, uskalletaanko? Myös kahvihuoneiden puheet

Tilaa keskustelulle yhteisössä:

- Eettinen ryhmä
- Henkilöstökokoukseen osio jossa tarkastellaan ja työstetään yhdessä toimintaa, toimintamalleja ja toimintaa ohjaavia arvoja

Itsereflektio ja yksilön toiminta:

- Mitä ennakoasenteita minulla?
- Tutustu sateenkaarevaan historiaan ja ihmisiin
- Kannatteleva työote ja sinnikkyys
- Sateenkaareva yksityiskohta tilaan tai vaatetukseen merkiksi liittolaisuudesta

Sateenkaarisenioreiden kohtaaminen II

Työkaluja kohtaamiseen ja luottamuksen rakentamiseen:

- Yhteistyö yli toimialojen
- Kokemusasiantuntijat
- Vertaistuelliset ryhmät: järjestöt, yleishyödylliset toimijat, hengelliset yhteisöt
- Sateenkaariseniorit ry
- Sateenkaarisukupolvet-hanke, Todellisuuden tutkimuskeskus

Koulutusta ja tietoa yhteisöön:

- Traumainformoitu-työote koulutus
- SETAn koulutukset

Hei, me
hoidetaan!

Yhteinen keskustelu

DUODECIM **Hotus** SUPER

Näe ihminen kielen ja kulttuurin takaa!

- Moninaisuus tapahtuu jo – Oletko valmis kohtaamaan sen?
- läkkäiden maahanmuuttajien kokemuksia hoivasta
- Ratkaisuja kielten ja kulttuurien kohtaamiseen hoitotyössä

Kaapissa kaiken ikää?

- Ovatko seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt näkymättömiä hoivassa?
- Sateenkaariseniorien tarpeita ja pelkoja
- Kohtaa ihminen
- Tunnista, kunnioita, tue – sensitiivisen hoitotyön askeleita

Yhteinen keskustelu

- Sonja Iltanen ja Jukka Keronen
Moni-ikä –hanke, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI
- Hiwa Haghi
ohjaaja, Kotona täälläkin -toiminta, Palvelutaloyhdistys Koskenrinne ry
- Hanne Vartiainen
kulttuuriohjaaja, Puistolan palvelutalo, Helsingin kaupunki

Hei, me
hoidetaan!

Palautteesi on tärkeä

<https://q.surveypal.com/Palaute-19.3.2026-Hei--me-hoidetaan!-webinaarista->

Hei, me
hoidetaan!

Mistä lisätietoa

DUODECIM

Hotus

SUPER

Mistä lisätietoa

[Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry – Moni-ikä hanke](#)

[Iäkkäiden moninaisuus -tietoiskut 2025](#)

- Tietoiskut iäkkäiden moninaisuudesta ([YouTubessa](#)) – suomi, tekstitetty
- Moninaisuustesti: <https://www.moninaisuustesti.fi/>

Moninaisuus ja yhdenvertaisuus - Opas vanhusneuvostoille

- [opas_valmis_netti.pdf](#)

Terveysportti – www.terveysportti.fi

- Vanhusten hoito ja hoiva
- Sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöaikuisten kokema vähemmistöstressin yhteys mielenterveyshäiriöihin – systemaattinen kirjallisuuskatsaus (3/2024)

Vähemmistöstressi uhkana seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen terveydelle

- [Vähemmistöstressi uhkana seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen terveydelle](#), helsingin yliopisto

Mistä lisätietoa

HOTUS

- [Iäkkään turvallinen kotiutuminen sairaalasta - Hotus](#)
- [Muistisairaahan henkilön päivittäistoiminnoista suoriutumisen tukeminen – Lääkkeettömät menetelmät hoitotyössä - Hotus](#)
- [Miten voidaan tukea ympärivuorokautisissa hoitopaikoissa asuvien ikääntyneiden ihmisten seksuaalisuutta? - Näyttövinkki](#)

DUODECIM

Hotus

SUPER

Hei, me hoidetaan! webinaarit

Lisätietoa webinaareista
SuPerin

Hei, me hoidetaan! -
tapahtumasivulla

[https://www.superliitto.fi/artikkelit/
hei-me-hoidetaan-webinaarisarja/](https://www.superliitto.fi/artikkelit/hei-me-hoidetaan-webinaarisarja/)

Hei, me
hoidetaan!

DUODECIM

Hotus

Hei, me hoidetaan! 22.4.2026 klo 13:00-15:15

Potilaan turvallinen polku sairaalasta kotiin

Hei, me
hoidetaan!

Sairaalasta kotiin

- 13:00-13:15** **Se jää mieleen, kun menee pieleen. Mikä kotiutuksessa on niin haastavaa?**
Anna-Liisa Arjama, lh, sh AMK, TtM,
väitöskirjatutkija, Duodecim
- 13:15-13:25** **Jännän äärellä - vihdoinkin kotiin**
omaishoitaja
- 13:25-13:50** **Kotiutuksen onnistumisen elementit / polku / Turvallinen kotiutus, mikä tärkeää?**
Niina Heldan, kotiutushoitaja, HUS
Mira Palonen, erikoistutkija, dosentti, TtT, sh,
Hotus
- 13:50-14:00** **Mistä löydät tietoa**
14:00-14:10 TAUKO

Turvallisesti kotona

- 14:10-14:20** **Kotiin palaamisen riemu ja kauhu**
omaishoitaja
- 14:20-14:30** **Yhteisellä polulla – jyräämisestä sopimiseen**
Heli Ainiala, lähihoitaja, kotiutusyksikkö,
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
- 14:30-14:50** **Ratkotaan kotiutusta vaikeuttavia rajoitteita**
Heidi Siira, koordinaattori, Gero Nursing
Centre, Oulun yliopisto
- 14:50-15:10** **Turvallinen kotiutus – Näin onnistumme**
- 15:10-15:15** **Yhteenveto**
- 15:15** **Tilaisuus päättyy**

DUODECIM

Hotus

SUPER

Hei, me hoidetaan! Syksyllä 2026

Varaa jo päivä kalenterista!

Ohjelmat julkaistaan kevään aikana

- 16.9.2026 klo 13:00-15:15
- 21.10.2026 klo 13:00-15:15
- 25.11.2026 klo 13:00-15:15

Hei, me hoidetaan! – tapahtumasivu

- <https://www.superliitto.fi/artikkelit/hei-me-hoidetaan-webinaarisarja/>

Hei, me
hoidetaan!

DUODECIM

Hotus

2025 webinaarit katsottavissa

Elämän loppuvaiheen hoitotyö näyttöön perustuen 27.3.

Kuolemaa lähestyvän henkilön hoito ja läheisten kohtaaminen
Lasten ja nuorten saattohoito

Sekavan potilaan hoito ja vaikeasti paranevat haavat 3.4.

Sekava potilas palvelujärjestelmässä
Vaikeasti paranevat haavat – mitä huomioida, miten toimia?

Näyttöön perustuva hoito lasten ja nuorten kanssa | 22.5.

Lapset ja nuoret: Kaltoinkohtelun tunnistaminen ja Turvallinen lääkehoito varhaiskasvatuksessa

Hoitotyöntekijän jaksaminen ja hyvinvointi | Luentomateriaali | 7.10.

Työhyvinvointi ja jaksaminen ja Lähihoitaja, aivotyön tekijä

Elämää avanteen kanssa | 26.11.

Opiskelijat – Tulevaisuuden tekijät | 12.12.

Opiskelijat koulussa ja työssä oppimassa ja lääkehoito osaaminen

Hyvää Pääsiäistä

Kiitos